

Lühiülevaade Lüganuse valla 2024.a. eelarvest

Lüganuse valla 2024.a eelarve on koostatud juhindudes Lüganuse valla põhimäärusest, Lüganuse valla arengukavast, Lüganuse valla eelarvestrateegiast, Lüganuse valla finantsjuhtimise korrast, kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest ja kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest.

Lühiülevaade kajastab Lüganuse Vallavolikogu poolt 25.01.2024 määrusega nr 63 vastu võetud 2024.a eelarve võrdlust 2023.a eelarve täitmisega.

2024.a eelarve prioriteedid:

1. valla välisilme parandamine suurendades korteriühistutele ja eramutele mõeldud programmi „Ehitised korda“ eelarvet ning panustades tühjaltseisvate hoonete lammutamisele;
2. valla elanike elamistingimuste parandamine jätkates hajaasustusega piirkondades elavatele inimestele suunatud hajaasustuse programmiga ning suurendades vallapoolset omaosalust;
3. sotsiaaltoetuste (juubelitoetus, sünnitoetus, ranitsatoetus) tõstmine;
4. valla keskuse arendamine: uue hoone saun-jõusaal, noorte- ja perekeskuse projekteerimine;
5. investeerimine vallale kuuluvatesse hoonetesse: Kiviõli Kunstide Kooli akende ja treppide renoveerimine, Kiviõli Rahvamaja fuajeede remont ja teise korruse tantsusaalide renoveerimine, Maidla Rahvamaja välisfassaadi soojustamise projekteerimine, Püssi kultuurimaja küttesüsteemi uuendamine, Maidla mõisakooli ja mõisakompleksi katuste renoveerimine jne;
6. jätkub kergliiklusteede vanade valgustite väljavahetamine LED-lampide vastu eesmärgiga vähendada elektrikulu;
7. Lüganuse Vallavalitsuses ja selle hallatavates asutustes ning struktuuriüksustes töötavate inimeste töö väärtustamine tõstes töötasusid 8%-35%;
8. jätkub tasuta toitlustamise tagamine valla lasteaialastele.

Põhitegevuse tulud¹

2024.a eelarves on planeeritud põhitegevuse tulud 11,9 miljonit eurot, mis on 2,7 miljonit eurot ehk 18,5% vähem kui 2023.a. eelarves. Tulude vähenemine on tingitud sellest, et 2024.a. eelarve ei sisalda riigieelarvest eraldatud toetusfondi (v.a teedehoiu toetus) ning muude sihtotstarbeliste toetuste summasid, mis lisatakse eelarvesse lisaeelarvetega.

- Eelarve tuludest 65,6% ehk 7,8 miljonit moodustab üksikisiku tulumaks (võrreldes eelmise aasta eelarvega +12,8%, suurem laekumine on tingitud sellest, et alates 2024.aastast laekub kohaliku omavalitsuse eelarvesse tulumaks ka riiklikelt pensionidelt)²
- Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 4,1% ehk 0,5 miljonit eurot (-4,3%). Vähenenud on asutuste omatulude laekumine.
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 22,2%, ulatudes 2,6 miljoni euroni (-58,4%). Vähenemine tingitud sellest, et eelarve ei sisalda toetusfondi ega muude sihtotstarbeliste toetuste summasid.

¹ maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused, muud tegevustulud

² sellist tähistust, võrdlemaks 2024. aasta eelarvet 2023. aasta eelarve täitmisega, kasutatakse dokumendis läbivalt

- Muud tulud (maamaks, keskkonnatasud jms) moodustavad eelarve tuludest 8,1% ehk 0,97 miljonit eurot (+11,0%). Tõus on tingitud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu ehk tuulikutasu laekumisest.

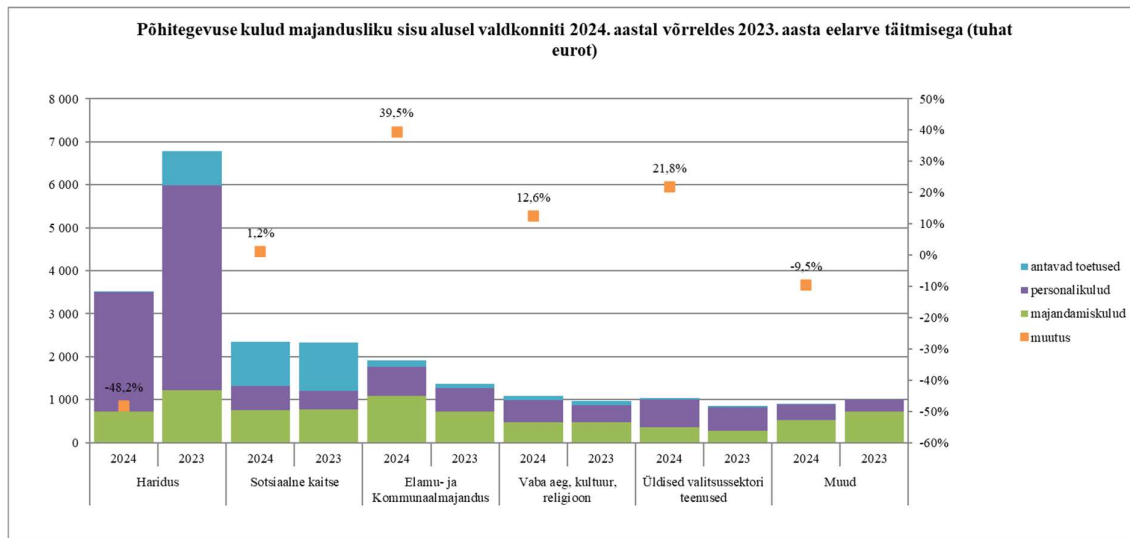
Põhitegevuse kulud³

2024. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 10,8 miljonit eurot. See on 2,5 miljonit eurot ehk 18,7% vähem kui 2023. aasta eelarves. Põhitegevuse kulude vähenemine on tingitud sellest, et 2024.a eelarve ei sisalda toetusfondi toetuste arvelt tehtavaid kulusid.

Põhitegevuse kulud jaotatakse tegevusalade lõikes ja majandusliku sisu alusel: antavad toetused, majandamis- ja muud kulud ning tööjõukulud.

- Üldvalitsemine moodustab 9,6% põhitegevuse kuludest ehk 1,0 miljonit eurot (+21,8%), sh reservfond ettenägematuteks kuludeks (0,5% põhitegevuse kulude mahust). Kulud suurenemine on tingitud vallavolikogu ja vallavalitsuse personali- ja majandamiskulude üldisest suurenemisest.
- Majandus moodustab 4,3% põhitegevuse kuludest ehk 0,5 miljonit eurot (-24,1%). Põhitegevuse kulud vähenevad, kuid investeerimistegevuse kulud suurenevad.
- Keskkonnakaitse moodustab 3,4% põhitegevuse kuludest ehk 0,4 miljonit eurot (+11,3%), kulude suurenemine on tingitud lagunenenud garaazide ja majade lammutusprojekti omaosalusest.
- Elamu- ja kommunaalmajandus moodustab 17,7% põhitegevuse kuludest ehk 1,9 miljonit eurot (+39,5%). Kulude kasv tuleneb Lüganuse valla tühjenevate korterelamute lammutamise projektist ning Lüganuse Valla Majanduskeskuse personali- ja majandamiskulude üldisest tõusust.
- Vaba aeg, kultuur ja religioon moodustab 10,1% põhitegevuse kuludest ehk 1,1 miljonit eurot (+12,6%). Kulude suurenemine tuleneb sporditegevuse, noortekeskuste, raamatukogude ja kultuurikeskuse personali- ja majandamiskulude tõusust.
- Haridus moodustab 32,5% põhitegevuse kuludest ehk 3,5 miljonit eurot (-48,2%). Kulude vähenemine on tingitud kolme kooli pidamise üleandmisest riigile.
- Sotsiaalne kaitse moodustab 21,7% põhitegevuse kuludest ehk 2,3 miljonit eurot (+1,2%).
- Tervishoid moodustab 0,6% põhitegevuse kuludest ehk 0,07 miljonit eurot (+8,1%).

³ antavad toetused, muud tegevuskulud

Majandamiskulud (s.h reservfond) tervikuna moodustavad põhitegevuse kuludest 36,3% ehk 3,9 miljonit eurot (-6,0%) ja tööjõukulud 51,1% ehk 5,5 miljonit eurot, (-20,7%). Antavad toetused moodustavad 12,7% ehk 1,4 miljonit eurot, vähenedes 36,8%.

Investeeringustegevus

2024. aasta eelarves on planeeritud investeeringustegevuse kuludeks 2,2 miljon eurot, mis on 1,2 miljonit eurot ehk 89,5% rohkem kui 2023. aasta eelarves ning investeeringustegevuse tuludeks (põhivara müük) 0,1 miljonit eurot (+11,3%).

Investeeringud koosnevad:

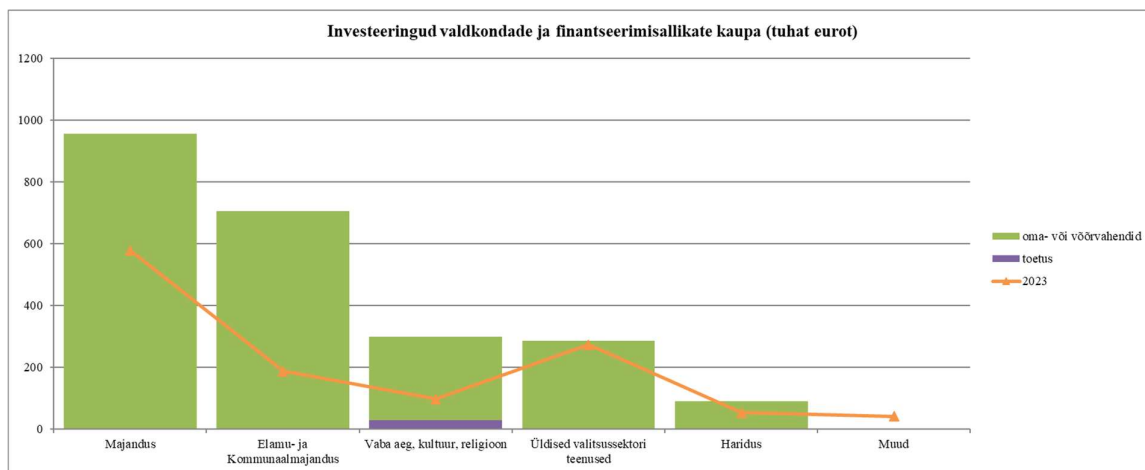
- **Põhivara soetusest**, mis moodustab 79,4% ehk 1,8 miljonit eurot.

Olulisemad investeeringuprojektid on:

- Kergliiklustee rajamine Kiviõli Soo tn - Iruva - Männiku - Püssi pais - Energeetika - Kooli tänavani Püssis summas 100 tuhat eurot;
- Aidu Veespordikeskuse juurdepääsutee rajamine summas 300 tuhat eurot;
- Maidla mõisakooli ja mõisakompleksi teenijatemaja ja valitsejamaja katuste renoveerimine summas 160 tuhat eurot;
- Sadevee süsteemide rajamine Graniidi-Jõe ja Püssi piirkonnas summas 150 tuhat eurot;
- Kergliiklusteede vanade valgustite asendamine LED-lampidega summas 50 tuhat eurot;
- Kiviõlisse uue saun-jõusaal, noorte ja perekeskuse projekteerimine summas 100 tuhat eurot.
- Lüganuse Kultuurikeskuse rahvamajade renoveerimine kokku summas 220 tuhat eurot;
- Sonda kogukonnamaja energitõhususe projektis osalemise omaosalus summas 50 tuhat eurot.
- Kiviõli Kunstide Kooli renoveerimine summas 90 tuhat eurot.
- **Põhivara soetuseks antavast sihtfinantseerimisest**, mis moodustab investeeringustegevuse kuludest 13,2% ehk 0,3 miljonit eurot ning kulud jagunevad:

sihfinantseeringust AS-le Kiviõli Soojus katlamajas 6MW katla väljavahetamiseks summas 150 tuhat eurot, sihtfinantseeringust SA-le Aidu Veespordikeskus projekti "Aidu veespordi- ja vabaajakeskuse arendamine" elluviimisega kaasnevate mitteabikõlbulike kulude katmiseks summas 85 tuhat eurot ja hajaasustusprogrammi omaosalusest summas 60 tuhat eurot.

- **Intressikuludest summas** 0,3 miljonit eurot, suurenedes 34,8% tulenevalt euribori tõusust.

Finantseerimistegevus

Seisuga 31.12.2023 on Lüganuse valla laenude jääk 4,9 miljonit eurot ning 2024.aastal on Lüganuse vallal plaanis laenu võtta summas 1,5 miljonit eurot investeeringuprojektide elluviimiseks ning kavandatavaks netovõlakooormuseks (kohustused miinus likviidne vara) on 49,7%.

Käesoleval aastal on valla omafinantseerimisvõime ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe 1,1 miljonit eurot ehk 8,9% põhitegevuse tuludest, millest 0,3 miljonit eurot suunatakse investeeringuteks, 0,3 miljonit eurot intressikulude ja 0,5 miljonit eurot laenumaksete katteks.